

DEBRECZENI UJSÁG

MAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 26 P.
EGYES SZÁM ÁRA HETKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 F

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHALY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JOZSEF KIR. HG.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH-U. 3. FÜLDSZINT. TELEFON: 21-41.

Debrecen, 1933. április 28.

Péntek

XXXVII. évfolyam 94. szám

Jövedelemhalmozás és nemzeti érdek

Most tárgyalta le a 33-as bizottság a részvénytársaságok, szövetkezetek, korlátolt felelősségű társaságok, azonkívül egyes közérdekű testületek és egyesületek működésének gazdaságosabbá tételéről szóló rendelettervezetet. A kétségtelen, hogy a Gömbös-kormány ennek a kérdésnek a szabályozásával a közvélemény régi és indokolt óhajának tesz eleget. A készülő rendeletnek az a célja, hogy elsősorban azokat a vállalatokat helyezze az eddiginél hatályosabb és szigorúbb ellenőrzés alá, amelyeknél az államnak bármiféle anyagi érdekelttsége van. A rendelet hatálya részben kijöhet a köztámogatásban nem részesülő kereskedelmi társaságokra is és ezenkívül meg fogja tiltani azt, hogy tényleges szolgálatban álló köztisztviselők bármely részvénytársaságba, vagy szövetkezetnél igazgatósági, vagy felügyelőbizottsági tagságot vállaljanak. A rendelet leglényegesebb intézkedése szerint az egyes vállalatoknál lehetővé válik a dologi és személyi kiadások csökkentése, még pedig abban a mértékben, amint azt a kérdéses vállalat változott üzleti és anyagi viszonyai megkövetelik.

Ezek az intézkedések a komolyan és tárgyilagosan gondolkodó nemzeti közvélemény osztatlan helyeslésével és megértésével találkozhatnak. Ennek a közvéleménynek az óhajára és szavára hallgatott a kormány akkor, midőn bátor elhatározottsággal nyúlt e kényes és bonyolult kérdéshez, anélkül azonban — s éppen ebben látjuk a kormányzat legfőbb érdemét, — hogy egyes tulajdonosok, vagy jogászok aggályok kedvéért a kérdés érdemi megoldását megkerülte volna, de anélkül is, hogy engedett volna a szélsőséges demagógia és a politikai szószátyárkodás hangzatos és veszélyes jelszavainak. E két, merőben ellentétes, de egyaránt káros irányzat mellőzésével, kizárólag a nemzet egyetemes létérdekeit szem előtt tartva kellett ezt az évek óta varjúdo kérdést nyugvópontjára juttatni a kormány — nagyon helyesen — a rendelet megalkotásánál a célszerűségnek ezt az utját választotta.

Az óvatosság és az aggályoskodók talán megütközéssel fogják megállapítani, hogy a rendelet túlzott mérsékléssel ítélte a fennálló jogrendben, amikor szerződésileg kikötött javadalmazásoknak csökkentését, esetleg megszüntetését teszi lehetővé. Egyesek talán a magyar jogélet, a magánjog alapjaiban való megrendülésről fognak rebesgetni, ezekre a kétségekre és aggodalmakra azonban azt válaszoljuk, hogy a rendkívüli idők különleges, a viszonyoknak megfelelő intézkedéseket követelnek s a fennálló jogrend

Bármelyik pillanatban kitörhet a háború Japán és a Szovjet között

Kína békét köt Japánnal

London, április 27.
A British United Press szerint a Kínai hadügyminisztérium feltűnő nyilatkozatot tett közbe. Eszerint a hadügyminisztérium feltűnően hitelt érdemlő, bizalmas értesítés alapján jelenti, hogy Japán és a Szovjet között a feszültség annyira leülepedett, hogy bármely pillanatban várható a fegyveres összecsapás.

A japán hadsereg egy hadosztályát és nagymennyiségű hadianyagot átszállított Észak-Mandsuriába; míg a Szovjetunió tízenkét hadosztályt és háromszáz repülőgépet vont össze Vladiv-

osztok, Csita, Chabarovszk és Pogranicsniján körül.

Az Észak-Kínából visszavonuló japán csapatok által kiürített területeket a kínaiak fokozatosan megszállják.

A Daily Express szerint rövidesen várható a békekötés Kína és Japán között a sárgafajai Monroe-elve alapján. Észak-Kína és Mandsuria között katonamentes határvonalat állapítanak, Kína elismeri a független Mandsuriát, amellyel kereskedelmi szerződést köt. A kínaiak bevándorlását a legszigorúbban korlátozzák. A két ország közötti határ a Nagy Fal lesz, úgy hogy Kína Jehol tartományról is lemond.

A japán haditengerészet örökdió majd a kínai kikötők biztonságát feleltető célból, hogy biztosítsa a sárga-fajok kizárólagos uralmát a Messze-Keleten a fehér fajok teljes kizárásával.

Csiang-Kai-Sek tábornok, aki hír szerint részt vesz a béketárgyalásokban, állítólag kijelentette, hogy csak a Japánnal és Mandsukióval kötendő tartós béke állíthatja helyre Kína jólétét. Csiang-Kai-Sek meg van győződve arról, hogy orosz segítség nélkül sohasem foglalhatók vissza Mandsuriát, már pedig a kínai vezető tábornokok a leghatározottabban ellenzik a Szovjettel való szövetséget.

Az acélsisak szövetség belépett a német nemzeti szocialista pártba

Berlin, április 27.
Seldte birodalmi munkügyi miniszter az acélsisakszövetség birodalmi vezetője a következő közleményt publikálta:

Düsterberg alezredes az acélsisakosok szövetségének második vezetője, a szövetségben viselt minden tisztségéről lemondott, miután előzőleg felmenteltem tisztségével járó kötelezettsége alól. Intézkedésem oka abban

rejlik, hogy elvi nézeteltérés volt a szövetség másodvezére és köztem. — Düsterberg bajtársától engem csupán politikai nézeteltérések választanak el. Változatlan marad a katonás bajtársasság érzése, amelyet kifejezésre kell juttatni ebben az órában, amikor arra a nagy munkára gondolok, amelyet 14 év alatt a nemzeti mozgalom előkészítése terén teljesítet.

A birodalmi munkügyi miniszter

az Acélsisak Szövetség vezetője esztendőnk este rádióban mondott beszéde során bejelentette, hogy belépett a nemzeti szocialista német munkáspártba. Hozzátette azt, hogy magát és az acélsisakos frontarcosok szövetségét Hitler Adolf vezérnek rendeli alá, azokat a bajtársakat, akik ebben nem követhetik, feloldja a zászlóra tett esküjök alól.

Nagy utépitési programot adott a kereskedelmi miniszter

Folytatja a kormány a beruházásokat és a transzfer pénzeket munkálmunkák teremtésére fordítja — A kereskedelmi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalása

Budapest, április 27.
A képviselőház pénzügyi bizottsága esztendőnkön a kereskedelmi

tárca költségvetéséről tárgyalta. Görgey István előadó ismertette a tárca költségvetését.

— Arróta Gömbös miniszterelnök átvette a kormányzást — mondotta — a csüggedés megszűnt és a köz-

nem lehet olyan merev és érinthetetlen béklő, mely a nemzet életét, fejlődését és boldogulását gátolja!

Elégedetlenek azonban mindig voltak, vannak és lesznek s így el vagyunk készülve arra is, hogy egyesek kevesleni fogják azt a határt, ameddig a rendelet intézkedéseiben elmegy. Pedig ennek a rendeletnek megalkotásánál éppen arra kellett leginkább ügyelnünk, hogy az állami beavatkozás nagyobb kiterjedése meg ne bénítsa az amúgy is válsággal küzdő gazdasági életet. Ennek az új rendeletnek a célja és feladata ugyanis az, hogy elsősorban az állami érdekelttségű vállalatok üzletvi-

tétét gazdaságossá tegye, a dologi és személyi kiadásokat a viszonyok folytán csökkent jövedelemmel összhangba hozza. Meg akarja továbbá oldani a rendelet a tisztviselők állás-halmozásának és többszörös jövedelmének a kérdését is, végül a magánvállalatok érdekelt tagjai részére is lehetővé akarja tenni, hogy záros határidőn belül a vállalati jövedelmesség csökkentése esetén a túlságosan magas javadalmazásokat apaszthassák. Ez intézkedéseknél többet az üzleti és gazdasági életben járatos, a nemzet valódi érdekeit szem előtt tartó, józan ember nem követelhet. Ha a rendelet a fenti határokon túlment volna, ha

például a magánvállalatokra vonatkozó szakasznál nem kötne ki a háromhavi záros határidőt, ezáltal örökös bizonytalanságban hagyva a vállalatok vezetőit és alkalmazottait, akkor „a szennyes vízzel együtt a gyermekeket is kiöntötte volna” s kétségtelenül zavart és fejtelenséget teremtett volna a gazdasági életben.

A közvélemény tehát mindenképpen hálás lehet a kormánynak és a 33-as bizottságnak a rendelet megalkotásáért, mert ez a rendelet arra való, hogy kirívó igazságtalanságokat szüntessen meg s hogy az emberi önzés és mohóság bántó kinyívéseit lenyesege.

hangulat bizakodó. Kereskedelmi politikánkban máris mutatkoznak eredmények: a téli hónapokban is fölsleggel zárult kereskedelmi mérlegünk. Ez az egységes vezetésnek és azoknak a szerződéseknél köszönhető, amelyeket a kormánynak sikerült megkötnie.

— Öröndetes kezdeményezést látnak a közmunkák megindításában is. A kereskedelmi tárca költségvetésében több tételt talál a kis- és háziipar támogatására. Ebből az látszik, hogy a kormány nagyon helyesen súlyt helyez a kisegységi tevékenység fejlesztésére.

A vita során felszólalt Bud János, Beck Lajos, Bíró Pál, Fenyő Miksa, Schand, Károly és mások.

A kereskedelmi miniszter válasza után a felszólalásokra:

— Az ipari kérdések közül — mondotta — mint legfontosabbat, a felszólalók előtérbe helyezték azt, hogy a beruházásokat folytatni kell. Utalok arra, hogy a transzferpénzektől kölcsönvett 15 millió pengőt beruházásokra fordítottuk. Ipari munkaszervező intézet létesült, ez is jelentékeny összeghez ruház be. Beruházást jelentenek azok az összegek is, amelyeket inségmunkának keretében adtunk ki. Kiemelkedő fontosságú az utkérdés. Szükségesnek tartom

az új uttörvény megalkotását.

Ennek tervezete abból indul ki, hogy a mostani hatféle út helyett kétéfajta legyen.

A fontosabb utakat állami kezelésbe veszik

és a többiek egyfajtaúak lesznek. Az utfenntartásra szolgáló jövedelmek mind egy alapba folynának be. Így nagy megtakarításokat lehet elérni. Igen sok bekötő-utat létesítenek olyan helyen, ahol eddig elzárt terület volt a forgalomtól. Ezek a munkák igen sokat jelentenek a kurvikusok számára is.

— Bizonyos vonatkozásban be kell nyulni az ipari kérdésekbe. Már hetek óta dolgozunk az életbeieptendő rendeleteken, amelyek legközelebb megjelennek.

Ezután a miniszter a kisiparral behatóan foglalkozott. A tatarozás az éppőtörp és ezen keresztül mintegy 40 más iparágat foglalkoztat. A tatarozási hitel kétségtelenül szintén segítést jelent. A közszállítási szabályzat reformja munkában van és két hónapon belül készen kell lenni. A kisipar köréből bevont a szakemberekből négy munkabizottságot alakítottunk, amelyek a miniszteriummal egyetértésben dolgoznak a felfelé forduló kérdéseken. Tovább akarom fejleszteni a háziipart az az ágat, amely saját szükségletre termel. Meg akarom őrizni a többi ágakat is, amelyek arra törekzenek, hogy olcsóbb nversanyaghoz jussanak. A telefondíjak és postai viteldíjak nem drágák, csak nem tudjuk megfizetni. Általános díjmérséklést nem tudok kitalálni. Arra töreksem, hogy a MÁV, központi vezetősége lényegesen csökkentessék. A jövő a motoros vonatoké és a sínautóké ezért a transzferalaphoz kapott pénzt jelentékeny részét erre fordítják. Megvagyok győződve, hogy bizonyos megoldáshoz eljutunk, az élet halad, az autóké a jövő és talán az autótól is elhódítja a teret a technikának tökéletesebb eszköze.

Észszerű megoldáshoz kell jutni. A fogyasztóképeség leromlása a kereskedelmi szerződések terén is érezteti hatását. Németország elzárkózó álláspontja bizonyos elhatározásokat tesz szükségessé számunkra abban az irányban, amely a mai közgazdasági életünknek legelőnyösebb. Osztrák viszonylatban utalok a legutóbbi napokban folytatott barátságos megbeszélésekre. Román

vonatkozásban a megállapodások április 1-én életbe léptek. Most tárgyalunk cseh vonatkozásban és leköltés alatt állanak a megállapodások Jugoszláviával. Vannak egyéb tárgyalásaink is Lengyelország és Törökország felé, és kétségtelen, abban a bezárt terebben, amelyben voltunk, néhány ablakot kinyitottunk. A kereskedők sorsa rendkívül mostoha, különböző, közismert okok miatt. Ezek között nem utolsó a talméretzettség. A magyar kereskedelem igen nagy érdeket szerzett világszerte. Egész sorú törvényjavaslat van itt munkában, némelyek már a parlamentben be is nyújtottak. Az idegen-

forgalmi új törvénytervezet már elkészült.

A kisipari hitel kérdését letárgyalták és egy millió pengő, amelynek fele a vidéket, fele a fővárost illeti, remélhetőleg már legközelebb rendelkezésre áll.

Az ipartestületi székházak kölcsönivel kapcsolatban 60 ezer pengőt vettem fel tárcám költségvetésébe. Ujabb kölcsönökre, sajnos, nincs feladat.

Végül egyes kisebb kérdésekre válaszolt a miniszter s kérte tárcája költségvetésének elfogadását.

Ezután a bizottság a költségvetés részleteiben is letárgyalta és elfogadta.

Megbukott a vörös május elseje

Megjelennek a lapok és a legtöbb szakmában dolgoznak a munkások

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A szociáldemokraták évről-évre nagy tüntetésekre használták fel a május elsejét és általános munkaszünettel demonstráltak a vörös ünnep mellett. Most, amikor világszerte teljes válságba sodródott a szociáldemokrácia és a marxista világlátás csufos eső előtt áll, Magyarországon is félreismerhetetlen jelei mutatkoznak a vörös front bomlásának.

Az idők jele s egyúttal a nacionalista gondolat diadala nyilvánul meg abban a nemzeti szempontból rendkívül nagy jelentőségű tényben, hogy a józan magyar munkásság megunva a szakszervezetek nyugós terrorját, a legtöbb szakmában maga határozott úgy, hogy nem teljesíti a szakszervezetek utasítását és az idén nem tartja meg az általános munkaszünetet.

Ennek a döntésnek az eredménye elsősorban az, hogy május elsején az összes magyarországi nyomdákban teljes létszámmal dolgoznak a munkások s a vörös terror mindössze annyit tudott elérni, hogy az üzemekben 15 percre felfüggesztik a munkát. A május elsejei délutáni és másodiki reggeli lapok tehát a rendes időben megjelennek.

A nyomdászokéhoz hasonlóan a szállító munkásság és még sok szakma munkássága szintén maga határozta meg, hogy nem ünnepli meg a május elsejét s mindössze pár perces szünetet tart. Budapesten ugyan néhány gyárban még az idén is szünetelni fog a munka, azonban a magyarországi szakszervezeti tanács ez évben már nem tudta keresztülvinni az általános munkaszünetet.

Levellyn Jones májusban előadást fog tartani Debrecenben a revizióról

London, április 27.

Levellyn Jones képviselő rövidesen hosszabb tanulmányutra Magyarországra fog érkezni, hogy az ország viszonyait és főként a trianon béke gyakorlati hatásait tanulmányozza. Levellyn képviselő, aki már évek óta igen behatóan érdeklődik a magyar viszonyok iránt, má-

jus 20-án érkezik Budapestre, ahol kb. egy hétig fog tartózkodni. Ez idő alatt egyszersmind előadásokat tart Budapesten, Debrecenben, Szegeden és Pécsen a békerevizióról, továbbá a nemzeti kisebbség sorsáról az angol birodalomban, végül az angol politikai intézményekről.

Nagy május elsejei zavarqást készítettek elő Bécsben a kommunisták

Letartóztatták a vörös vezetéseket

Bécs, április 27.

A Neues Wiener Abendblatt jelenté, hogy a bécsi rendőrség csütörtökön délelőtti széleskörű intézkedéseket tett a kommunistapárt ellen, mert arról értesült, hogy a kommunisták május 1-én erőszakos lépéseket akarnak tenni. A kommunisták körében mozgalmat indítottak a rendőri intézkedések elleni általános

ellenállás érdekében. A rendőrség éppen ezért igen erőiesen járt el s a déli órákig a kommunistapárt tiztagját köztük a párt elnökségének 7 tagját és a Rothe Falne szerkesztőjét is letartóztatták. Tekintettel arra, hogy a rendőrségi eljárás még folyik, további letartóztatások még várhatók. Az eljárás során igen sok házkutatást tartottak a hatóságok.

Harmadik napja folyik a vita a cseh parlamentben a békerevizióról

Prága, április 27.

A képviselőház csütörtökön folytatta a vitát Benes külügyminiszter expozéjáról. Szentiványi József magyar nemzeti képviselő hangoztatta, hogy az expozé a revizió kérdése-

ről való vitát lehetővé teszi, ami azt jelenti, hogy a külügyminiszter felhagyott a revizió kérdésének semibe vevésével. En már látom a külügyminisztert — mondotta — a nemzetközi fórumok előtt, amikor

aláírja a békeszerződések reviziójára vonatkozó megállapodást és tudom, hogy annak következő feltételeit fogja kívánni:

A népszövetség keretében való tárgyalást, bizonyos megállapítását annak, hogy miről lehet szó és népszavazást fog kívánni ama területek hovatartozásának kérdésében, amelyek szóba jöhetnek. A csehszlovák kormányzat intézkedései ma már nem szorítkozhatnak egyébre, mint hogy a népszavazás zavartalan lefolyását megakadályozzák. A békeszerződések reviziójának előretérése ellen tovább gátat vetni nem lehet, már csak azért sem, mert a francia parlament pénzügyi bizottságában a jobboldal egyik kiválósága kijelentette, hogy a Kárpátok birtokáért a francia hadsereg nem fog harcolni.

ELKOBOTZTÁK A VOLT POROSZ PÉNZÜGYMINISZTER VAGYONÁT

Berlin, április 27.

A német lapkiadók hirszoigalati ürdája jelenti:

A berlini országos törvényssék elrendelte Klepper volt porosz pénzügyminiszter, a központi szövetkezeti pénztár volt elnöke vagyonának lefoglalását. A volt pénzügyminiszter jelenleg Finnországban tartózkodik és előírást indítottak kiadatása érdekében.

Rabindranath Tagore unokaöccse tervezett merényletet Hitler ellen

Berlin, április 27.

Az a hindu, akit Hitler-ellenes merényletterv gyanúja miatt letartóztattak, Slumjadrath Tagore, Rabindranath Tagorénak, a nagy költőnek unokaöccse. Ő maga is költő, nemrég jelent meg angol nyelven egy verseskötete, amelyet egy német hölgynek ajánlott. Évek óta Meránban él, ahol autón átrándult Németországban, hogy számos ottani ismerőst meglátogassa. Minyárt a német határnál letartóztatták.

ÉRTESETÉS

Az Orvosi Továbbképzés Központi Bizottsága a jövő évben ismét orvosi továbbképző tanfolyamokat rendez. Azoknak az összes tudnivalókat tartalmazó programját az ország valamennyi orvosának megküldte. — Erre a tanfolyamra a törvényhatóság területén működő orvosok figyelmét felhívom.

Debrecen, 1933 április 20.

Polgármester.

ÜZLETI

FORGALMA MEGNÖVEKSZIK,

ha áruit lapunk hirdetései közt ajánlja.

A belügyminiszter rendeletet ad ki az ideiglenes városi és vármegyei alkalmazottak véglegesítésére

A közigazgatási bíróság elvi jelentőségű döntése következtében több ezer ideiglenes alkalmazottat állandósítanak

Az elmúlt évben több végelbírás alá vont debreceni tisztviselő — akiket még a létszámesőkentés idején bocsátottak el a várostól, — panasszal fordult a közigazgatási bírósághoz és végkielégítést, illetőleg nyugdíjat kért a várostól — azon az alapon, hogy egy évnél tovább voltak alkalmazásban, mint ideiglenes minőségű tisztviselők, már pedig egy éven túl a város kötelessége lett volna, hogy őket véglegesítse.

A közigazgatási bíróság a panasznak helyt adott és kimondotta, hogy a város köteles lett volna egy év letelte után állandósítani és a rendes státusba felvenni. Ez első próbá-
perek után egész sereg per indult

meg a város ellen és ezekben a közigazgatási bíróság kivétel nélkül az ideiglenes minőségű tisztviselőknak adott igazat.

A város ezután a belügyminisztériumhoz fordult és hivatkozva a nagy anyagi nehézségekre, a kérdés rendezését kérte, mert a közigazgatási bíróság ítélete nemcsak azokra vonatkozott, akik a szolgálatból elbocsátatottak, hanem azokra is, akik jelenleg is szolgálatban állnak. Debrecen városhoz most érkezett meg a belügyminisztérium értesítése, amely szerint

a belügyminisztérium ebben a kérdésben a közigazgatási bíróság álláspontját tette magáévá

és közelesen rendeletet fog kiadni, amely szerint

utasítja az összes közületeket, hogy mindazokat a tisztviselőket, alkalmazottakat, kik ideiglenes minőségben alkalmazottak, de már több mint egy év óta állanak szolgálatban, véglegesítse és vegye fel őket rendes státusba.

Ez a nagyjelentőségű elvi döntés természetesen nemcsak Debrecenre érinti, hanem az összes városokat és egyéb közületeket is és ilyenformán a közeljövőben sok ezer ideiglenes minőségű tisztviselőt, különösen napidíjast és altisztet fognak állandósítani.

A SZEFE felállítja Debrecenben az országzászlót

Vasárnap délelőtt 11 órakor előzetes megbeszélés lesz a Ker. Nemzeti Liga dísztermében

Mint ismeretes, annak idején a SZEFE kezdeményezte azt az akciót, hogy Debrecenben is felállítsák az országzászlót. Ennek a nagyjelentőségű ügynek előkészítésére a SZEFE elnöksége felkérte az összes társadalmi egyesületek elnökségét, hogy képviseltesék magukat azon az előzetes megbeszélésen, melyet vasárnap, április 30-án délelőtt 11 órakor a Ker. Nemzeti Liga dísztermében tartanak meg (József kir. herceg-utca 16.). Az eredeti elgondolás is az volt, hogy ebben a szép akcióban részt kell vennie az összes társadalmi egyesületeknek, hiszen Debrecen nem maradhat el a többi magyar városok mögött ennek a nemzeti gondolatnak megvalósításában.

Alig néhány kilométerre a triánoni határtól, egyik legnagyobb magyar városban, Debrecenben is hirdetni kell a félfarokra presztett magyar zászlónak azt, hogy mi nem felejtünk, mindent számontartunk és várjuk a pillanatot, mikor a magyar megbántottság minden, visszafizet het.

A SZEFE elnöksége szeretettel és magyar testvériséggel felkéri a társadalmi egyesületek vezetőségét, hogy tekintettel a szent célra, minél nagyobb számban képviseltesék magukat az előzetes megbeszélésen, ahol aztán a továbbiakban megtehesék az intézkedést az országzászló felállítására.

Elégetik a német közkönyvtárakban lévő zsidó és pacifista könyveket

Berlin, április 27.

Ismeretes, hogy a német városi és népkönyvtárakat megtisztították mindazoktól a könyvektől, amelyeknek olvasását az új rendszer nem tartja kívánatosnak a nép számára. Az ilyen könyveket hivatalos apparátussal viszik ki Berlin sokszáz népi és városi könyvtáraiból s a legközelebbi jövőben össze fogják hordani és nyilvánosan elégetik.

A nagytakarítás

Elkészítették ezeket a könyvek fekete-listáját, amelyeknek a purifikáció során pusztulniuk kell. Az ismertebb zsidó szerzők, akiknek destruktív munkáik máglyára kerülnek, a következők:

Schalom Asch, Henry Barbusse, Berthold Brecht, Max Brod, Alfred Döblin, Ilia Ehrenburg, Lion Feuchtwanger, Jaroslav Hasek, Walter Hasenclever, Arthur Holtscher, Egon Erwin Kisch, Heinrich Mann, Klaus Mann, Robert Neumann, Remarque, Ludwig Renn, Alfred Schirokauer, Arthur Schnitzler, Richard Beer Hofmann, Ernst Toller, Arnold Zweig és Stefan Zweig.

A fekete-listán szereplő államtudo-

mányi és politikai irodalmi írók közül az ismertebbek:

August Bebel, Eduard Bernstein, Hilferding volt köztársasági pénzügyminiszter, Helen Keller, Lassale minden műve, Lenin összes munkái, Karl Liebknecht, Lunacsarszki, Thomas Mann a német köztársaságról szóló műve, Karl Marx összes munkái, Walter Rathenau-nak az új államról szóló tanulmánya, valamint Hugo Preussnek, a német köztársasági alkotmány megteremtőjének művei.

Kiirtják a pacifista szellemet

Ami a történelmi munkákat illeti, kiirtásra ítélték mindazokat a háborús könyveket, amelyek pacifista szellemben írnak a háborúról. Ezenkívül fekete-listára tették természetesen mindazokat a könyveket, amelyek Oroszországot bolszevista rokonszenves szellemben tárgyalják.

Ez a lista a könyvtárak megtisztítását célozza. Ezek helyébe egész esomó más könyv megszerzését rendelték el, amelyeknek írói az igazi német géniuszot reprezentálják és akiknek műveit eddig a köztársasági hatalom igyekezett elsüllyeszteni.

Május másodikán életbeléptetik a numerus clausus Németországban

Berlin, április 26.

Az új hivatalnoktörvény végrehajtási utasítása ügyében kedden fontos értekezlet volt a birodalmi belügyminisztériumban a tartományi miniszterelnökök és belügyminiszterek, valamint az érdekelt tárcák szakértőinek jelenlétében. A végrehajtási utasítást legkésőbb egy héten belül kiadják s május elsején már az összes nem-árja hivatalnokokat felmentik állásuktól.

Berlin, április 26.

Az idegen elemnek az iskolákban és főiskolákban való túltengése ellen irányuló birodalmi törvény végrehajtási utasításán lázasan dolgoznak.

A cél az, hogy az új iskolaév előtt, amely Németországban május 2-án kezdődik, a végrehajtási utasítás még kiadható legyen. A törvény a numerus clausus általános bevezetésén alapszik és megkülönböztetést tesz olyan gyermekek között, akiknek atyja frontharcos volt, vegyes házasságból származó gyermekek és végül nem árja gyermekek között. Olyan nem árja gyermekeket, akiknek atyja frontharcos volt és olyanokat, akiknek atyja vagy anyja, sőt akárcsak az egyik nagyszülője árja volt, minden cenzura nélkül felvesznek magasabb iskolába és főiskolába. Ilyeneket tehát semmiesetre sem lehet a felvételtől kizárni. Másrészt azonban beszámítják őket a felvehető nem árja tanulók, illetve főiskolai hallgatók százalékarányszámába.

Ez a százalék arányszáma 1,5, vagyis — mint félhivatalosan megállapították — lényegesen nagyobb, mint a német összlakosság zsidó felekezeti lakossága, amennyiben 65 millió lakosságból 600 ezer a zsidó vallású. Gyakorlatilag ez a félhivatalos közlemény szerint azt jelenti, hogy a népiskolákban az 1,5 százalékos arányszám anélkül sem haladható túl, az általános iskoláztatási kötelezettség tehát ennek a gyakorlati numerus claususnak nincsen utójában. Ellenben — folytatja a félhivatalos közlés — a numerus clausus a magasabb iskolákat és a főiskolákat hathatónan megvédi az elől, hogy a zsidó elem erősebb legyen, semmint az anélkül is magasra felvett zsidó lakosságrész. Az 1,5 százalékos arányszám nemcsak az illető iskola összes diákjaira is vonatkozik. A fő-

iskolán minden egyes fakultásra vonatkozik az arányszám. Külön rendelkezések vonatkoznak olyan zsidó gyermekeire, akik 1914 augusztus 1-je után vándoroltak be a keletről: ezek gyermekei magasabb iskolákou és főiskolákou nem nyerhetnek oktatást.

ANGOL-BAN PÉNTEKEN

A bíróság felmentette Watzdorfi Konrád bárót a százezer pengős váltóhamisítási perben

Budapest, április 27.

Eszterházy Tamás gróf és Watzdorfi Konrád báró százezer pengős váltóhamisítási perében eszterházy délután 2 órakor hirdette ki a bíróság az ítéletet. A bíróság Watzdorfi Konrád bárót, Geszty Károlyt és Deutsch Salamont az okirathamisítás vádja alól bizonyított hiányában felmentette. Felmentette ezenkívül Watzdorfi bárót büncselekmény hiányában a hitelezési család vádja alól. Eszterházy Tamás gróftól váltóigényével polgári perre utasították, mert a váltóra Watzdorfi báró felelősége is igényt tart. A törvényszék megállapította, hogy a váltón szereplő aláírás Eszterházy Tamás kezétől származik. Az ügyész fellebbezett.

Mussolini kabinetfőnöke Genfben

Genf, április 27.

Aloisi báró, Mussolini kabinetfőnöke eszterházy délelőtt gépkecsin váratlanul ide érkezett. Az olasz küldöttség erről csak annyit közöl, hogy Aloisi a konferencián uralkodó hangulatokról és helyzetéről kíván tájékozódni.

Kalmár Pál sikere az Arany Bikában

A rádió révén országos hírnévre szert tett Kalmár Pál eszterházy kezdte meg vendégszerenését az Arany Bika üveztérmeiben. A közönség kedvenc énekese hatalmát, előkelő publikumot vonzott az Arany Bikába s a szebbnél szebb énekszámok ragyogó megkedveti hangulatot varázsoltak az éterembe.

Kalmár Pál válogatott műsorprogramját a főnévű debreceni szerző, Harstein Péter dalaival egészítette ki s minden egyes száma tomboló sikert aratott. A kitünő énekes anynyira magával ragadta a közönséget, hogy az első műsorok után már maga a publikum diktálta a kedvenc nótákat és számtalanszor újrazott a gyönyörűen előadott darabokat. Az előkelő közönség sorában nagyszámu katonatiszt, gyönyörködött Kalmár Pál énekében, akik vitéz Takácsy antábornagy tiszteletére rendezett banketten vettek részt.

A kitünően sikerült Kalmár-estélyt az Arany Bika igazgatósága ma, pénteken este is megszervezi s miután a népszerű énekest Debrecenben is nagy rokonszenvvel fogadták, bizonyosra vehető, hogy a mai estély is szufolt házat fog vonzani.

A békebeli idők ragyogó színházi estjét elevenítette fel a Svetits Szövetség balett-előadása

A nagy sikerű előadást ma, pénteken este 7 órai kezdettel megismétlik

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A római katolikus Svetits Szövetség tegnap este mutatta be a Csokonai-színházban száznyolcvan szereplővel a „Magyar Mese” című irredata balettet, amely a felejthetetlen élmények egész sorozatával gazdagította a lelkes nézőközönséget. A színház páholysorai és a földszinti ülőhelyek a város urai magyar társadalmának színejavával telt meg, ugyanarra, hogy a forró hangulatu, csodaszép előadás méltán vetekedett a békeidők theatre paréinak előkelő hangulatával. Az előadáson ott láttuk Debrecen köz- és társadalmi életének valamennyi vezető egyéniségét, akik a színházat zsufolásig megtöltő közönséggel együtt egyre fokozódó lelkesedéssel ünnepelték a szereplőket.

Az irredata balett-játékot a m. kir. 11. Bocskay-hajduzred művész zeneszáma vezette be, amelyet Nöth Antal honvéd-főkapitány vezényelt mesteri hozzáértéssel, lendületesen. Ezután Tuster Joli drámai erejű, nemes művészettel kidolgozott prólogja következett, majd megkezdődött a három felvonásos balett, amelynek egyes felvonásait dr. Schlamadingerné Veress Irma és dr. Piacseké Kovács Irén kiforrott átérzéssel előadott, rendkívül hatásos magyarító prólogusai vezették be.

A három felvonásos balett elragadóan szép meséjét már egyik előző számunkban ismertettük. A mesebeli magyar királyleány címszerepét Ghyczy Tuli alakította és játszott finom tónussal, tökéletes tánctechnikával és ritmusérzékkel. Ugy őt, mint kitűnő partnerét, Tüdös Lászlót meg-megújuló ovációban részesítette a közönség. Mefisztó alakját Nagy Sándor hozta színre, aki bravuro szolótáncával az előadás egyik legnagyobb sikerét aratta. Kifogástalanul látszottak meg szerepeiket Rauchbauer Sári, Löw Erika, Körössy Miklós, Kardos László, ifj. Székér Ernő, Beöthy István, Tóth István, Rudolffy Klári lélekkel kidolgozott, komoly értékű Satanelája valóságos frappirozta a közönséget. Bájosan könnyed volt a kis udvarmester szerepében Bánnyász Hanna. A többi szereplők: Szabó Eta, ifj. Strobach Géza, Voljay Edith, Rex Kiss Margit, Genesv Sári, Verzár Bébi, Nemes Loli, Markovich Ily, Kovács Teca, és Szegedi Kató egytől-egytől brilirozottak hatásos játékkal. Igen nagy sikert arattak báró Apor Antal, Váci Olga, Strobach Éva és Olasz Vilmos a díszmagyarosok csoportjában — Ezzel egyenlő értékű hatással emelték az előadás színvonalát és szépségét a többi csoportok is.

Palotahölgyek voltak: Aberle Hédy, Behán Paula, Füstös Blanka, Horváth Gabi, Kincsek Magda, Kovács Irén, Lukács Bévi, Markovich Ily, Nagy Mária, Nemes Lovy, Rózsa Emmy, Sallav Edith, Bolner Buksi, — Udvarhölgyek: Bódy Márta, Csath Edith, Gáspár Gabi, Genesv Jutka, Könezy Nagy Éva, Szegedi Kató. — Kis tündérek: Csernus Bözsike, Hoch Andrea, Kállay Irénke, Löw Pöszike, Papp Ica, Hécezy Szabó Éva, Hécezy Szabó Etelka, Székéy Évike, Szele Gitta, — Ördöghercegnők: Des Combes Edith, Halász Vali, Kukucs Olga, Lászlófy Blanka, Németh Mária, Pompola Lujza, Puskás Irén, Sinav Iboylka, Szentiványi Éva, Zenerovits Olga. — Kis ördögök: Boskó Zsuzsi, Bogdándy Ella, Horacek Erzsébet, Jávor Kornél, Jég Éva, Kiss Anna, Ónody Mag-

dolna, Péntes Kató, Ujhelyi Kornélia, Vályi Nagy Pál, Vidoni Adolf, Vidoni Romeó. — Aranyszőlők: Alber Julia, Czako Éva, Farkas Ilonka, Kele Gizella, Varjas Ferdinanda. — Szőlőlevelek: Preininger Márta, Somlyai Márta, Strobach Évi. — Lótuszlevelek: Ghyczy Judit, Greskó Jolán, Halász Sárika, Horváth Lilly, Lucs Ella, Lucs Edith, Roncsik Klára, Vályi Nagy Magda, Valentini Klára, Vesza Gabriella, Vesza Ilona, Závorszky Erzsé. — Denevérek: Bujdosó Gizella, Genesv Jutka, Molnár Katalin, Nemes Mária, Rónay Anikó, Szegedi Kató, Szentiványi Rózi, Szilágyi Erzsébet. — Nagy magyarok: Behán Paula, Kovács Margit, Kovács Teca, Kovács Irén, Kolba Médy, Markovich Ily, Nemes Lovy, Nagy Mária, Rózsa Emmy, Sarkady Lenke, Spáda Klári, Beöthy István, Dóczy Emil, Liptav László, Márkus István, Nagy Zoltán, Nánássy Sándor, Nemes László, Rátkay László, Sággy László, Tóth István, Vallner Ödön. — Kévs magyarok: Domán Erzsébet, Dománé Éva, Geiger Mária, Gargya Ilonka, Fazekas Rózi, Károlyi Irma, Kárpáthy Edith, Ke-

resztes Iboylka, Sebestyén Piroška, Sipos Irma, Szedernyés Lujza, Vesza Mária. — Kis magyar lányok: Adrigán Éva, Bedits Ilona, Bogdándy Ella, Czeloth Erzsébet, Gáspár Gabriella, Gálly Zsuzsi, Hollós Kató, Horacek Erzsébet, Jávor Edith, Jég Éva, Kállay Ervin, Kiss Anna, Kurucz Kató, Kuk Anna, Kupinszky Magda, Mag Ilona, Molnár Gizella, Molnár Katóka, Löw Pöszike, Oláh Piroška, Oláh Ica, Oláh Margit, Péntes Kató, Péczely Edith, Spika Anna, Szilágyi Baby, Varga Éva, Vályi Nagy Magda, Weszelovszky Irén, Thun Ilonka, Nagy Éva. — Kis magyar fiúk: Bogdánzky Zoltán, Gaspar Vilmos, Ganovszky Géza, Kosuch Ferenc, Millye Lajos, Nagy Zoltán, Péntes János, Szegedi Sándor. — Ghyczy Judit, Roncsik Klára magyar lányok. Rónay Anikó magyar fiú. — Apródok: Than Magda, Antalffy Laci, Piribauer Pübi, Piribauer Ocsi, Radó Lajos. — Angyalok: Bozóky Éva, Wolf Zsuzsi.

A közönség a szereplők mellett lelkesen ünnepelte Ch. Perczel Karolát, aki az egész balettet rendkívüli öltöztetésével rendezte és tanította be. A gyönyörű estély kifogástalan megrendezésért írásos köszönet illeti meg a Svetits Szövetség írárdhatatlan hölgygárdiát, amely élén vitéz Nagy Pálné elnöknővel s az előadást megszervező vitéz Szegedy Gyulánéval heteken keresztül fáradozott a siker érdekében.

Bikacsökkel kiütötték egy öregember felszemét

Négy hónapi fogházra ítélték a tettest

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Két évvel ezelőtt történt, 1931 júniusában, hogy egy este Szicsák István és Szicsák János ízsai erdőők négy társukkal együtt iszogattak a koresmában. Italozás után Bagdács Sándor hetven éves gazdálkodó dínynefeldjén akartak átmenni, amit azonban Bagdács nem engedett meg. Erre az ittas férfiak bikacsökkel nekítámadtak Bagdácsnak és úgy megverték, hogy az öreg embernek kifolyt az egyik szeme. Sulvos testisértes miatt indult meg a két Szicsák el-

len a bünvádi eljárás és a törvényszék Szicsák István bűnösségét megállapítva, fogházbüntetésre ítélte. Fellebbezés folytán a debreceni tábla elé került az ügy, ahol az elítelt Szicsák kijelentette, hogy nem ő, hanem Szicsák János ütötte ki Bagdács szemét. Az iratok ezért ismét az ügyészségre kerültek, s a második törvényszéki tárgyaláson, amely tegnap volt, a törvényszék Szicsák Jánost bűnösnek mordafta ki sulvos testisértes vétségében és ezért öt négyhónapi fogházbüntetésre ítélte.

Egy spicces fiatalasszony galáns kalandja a Piac-utcán husz pengő „ráfizetéssel”

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Különös éjszakai kaland ügyében érkezett feljelentés a debreceni rendőrséghez. N. P.-né debreceni fiatalasszony a nagvállomásra hazafelé igyekezett, azonban a Piac-utcán csatlakozott hozzá egy 30 év körüli jól

öltözött férfi. Az asszonynak — ismeretlen helyről szerzett, — de alapos spicce volt és így a Csillag-utca táján már karanfogva haladt újdonsült lovagiával.

Az asszonynak lassan kezdett terhére lenni a retikülje is és virágos jó-

kedvében azt a fiatalember markába nyomta. A lovag viszont belenézett a retikülbe és konstatafta, hogy annak mélyén négy darab ezüst ötpengős pihen.

— Mi lenne — kérdezte tréfás fordulattal a férfi —, ha én most ezt a husz pengőt zsebrevágnám.

— Ugyan! Maga igazán nem látszik olyanoknak! — kacagott a fiatal asszony. A Csillag utca tulsó sarkáig ezen a tréfán nevettek, de csak egy ideig. A végén ugyanis megszólalt a fiatalember:

— Gyönyörű volt számomra e találkozás. — És igaz. — köszönöm a husz pengőt.

Az asszony még mindig kacagott:

— Micsoda jó alak magat!

A jó alak azonban ekkor meggyorsította lépteit és sietve eltűnt az éjjeli homályban. A fiatalasszony erre egyszeriben elvesztette virágos jökeadvét és sirva panaszkolta el a rendőrnek, hogy valaki meglopta. Közösen a jó alak keresésére indultak, mikor az asszony hirtelen rámutatott egy járókelőre:

— Ez volt az!

Az illető rövid saaváltás után igazolta magát. Kiderült, hogy egy jóhíru vendéglő főpincére és tökéletes alibije van.

Ekkor derült ki aztán, hogy az asszony egy kicsit kaptos.

— Majd ha kijózanodik tegyen panaszt! — ajánlotta a rendőr.

Önagysága ezt meg is ígerte. Cserebe csupán azt kérte, hogy a férjének sem áruljanak el a jó pofáról, a husz pengőről és a spicces éjszaka szomorú történetéről.

Második tüdőbeteg gondozó Debrecenben

Mint ismeretes, dr. Vásáry István polgármester megbizta dr. Láng Sándor egészségügyi főtanácsos, városi tisztifőorvost és Eröss Sándor népházi igazgatót, hogy a minisztériumban tárgyalásokat kezdjenek egy második tüdőbeteg-gondozó felállítására érdekében. A tárgyalások eredményre vezettek s az új tüdőbeteg-gondozó néhány hónap múlva a régi bábaképezdőben fog elhelyezést nyerni.

Meggyilkolta két nagyobbik fia segítségével legkisebbik fiát egy jómódu gazdálkodó

Öt év múlva ledözték fel a büncselekményt

Névtelen feljelentés alapján Krohberg János ügyész Jászberényben a csendőrséggel együtt nyomozást indított egy öt évvel ezelőtt elkövetett gyilkossági ügyben. A nyomozás megállapította, hogy Mízsai József jómódu jászberényi gazdálkodó és két fia, Péter és Imre 1927. szeptember 17-én meggyilkolta legfiatalabb fiát, Istvánt.

Nem jó szemmel nézte az apa és a két idősebb testvér, hogy a legkisebb fiú állandóan dorbézol, félték, hogy eltekoztolja a kis vagyonát.

Fiát erre elhatározták, hogy elteszik láb alól öccsüket. Elhívták egy koresmába és ott annyira leittatták, hogy szinte eszméletlen volt. A számolat kifizették és a fiut kocsin vitték Jászberény közelében levő tanvájukba. Itt Mízsai József kötelel kötött István fia nyakára,

ő huzta szorosra a hurkot, azután, mikor meghalt, két fia segítségével kivitték az istállóba és ott egy gerendára felakasztották, azután levágták a kötélről és bevitték a háza.

Másnap a fiuk bejelentették, hogy öccsük mértéktelen alkoholfogyasztás következtében meghalt. A hatóság kiadta a temetési engedélyt, mivel semmiféle gyanuokat nem látott fennforgni, hogy Mízsai István gyilkosság áldozata. Jászberényben mindamellett suttogtak arról, hogy Mízsai István nem természetes halállal halt meg. Mig most végre egy névtelen levél alapján indított nyomozás beigazolta a gyanút. Mízsai Józsefet és két fiát beismerő vallomásuk után beszállították a szolnoki ügyészség fogházába.

60 Olcsóbban fürdők 60

Margit fürdőben

mint odahaza saját fürdőszobában.

Gőzfürdő 60 fill. Szalon kádfürdő 70 fill. Gyermekekjegy 30 fillér.

A villamos kalauznál

oda- és visszautazásra jogosító jegy 80 fillérért kapható.

60 Kiszolgálás 10 f. Tyukszemvágás 20 f. Massage 20 f. 60

Kettős arzénos gyilkossággal vádolt asszony a debreceni ítélőtábla előtt

Babicsbe kevert méreggel megölte férjét, azután egy fiatalasszonyt tett el láb alól arzénos teával — Elrendelték a gyilkos nő elmeállapotának megvizsgálását

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Bizonyára emlékeztetnek még azok a sorozatos mérgezési esetek, amelyek két évvel ezelőtt pattantak ki a Tiszazugban. Néhány bűnös hajlamu asszony az arzént használta fel arra, hogy férjüket eltegyék láb alól s így megszabadulva, más férfival álljanak össze. A mérgező asszonyok közül többet halálra is ítélték. Egy ilyen bűnper foglalkoztatta a múlt évben a nyíregyházi törvényszéket, amikor is özvegy Virág Pálné Mészáros Erzsébet volt a vádlott.

Bonyodalmak egy hadifogoly körül

Az ötvenhat éves Virág Pálné harminckilenc évvel ezelőtt ment férjhez Majoros Jánoshoz és a házasságukból négy gyermek született. A házasságuk nem volt valami példás és amikor Majoros bevonult katonának a világháborúba, a felesége muszáj foglyokat vitt maga mellé a gazdaságba és ezekkel szerelmi viszonyt folytatott. Különösen egy Lajos keresztnévű orosz hadifoglyot tüntetett ki a szalmaözvegy Majorosné, akit még akkor sem akart maga mellől elengedni, amikor a férje hazatért a háborúból. Amikor pedig az orosz fogoly végleg eltávozott Budapestre, levelet írt neki, hogy jöjjön vissza és vigye magával Oroszországba. A fogoly azonban angolosan, bucsuzás nélkül megvissza többi fogolytársával a szülőhazájába.

Habart habléves ölte meg Majoros Jánost

Majoros János ettől kezdve a legrosszabb családi életet élte a feleségével. Örökösen perlekedés, családi háborúság volt a lakásban. 1920. augusztusában az addig teljesen egészséges Majoros János hirtelen rosszul lett. Egy cséplés alkalmával a felesége nagy tál habart hablévest vitt ki neki a géphez, amit Majoros jóízűen elfogyasztott. A leves elfogyasztása után azonnal rosszul lett és attól kezdve nem is jött magához. Hirtelen meghalt.

Férje halálát Majorosné, a későbbi Virág Pálné jelentette be a tiszsaeszlári hivatalban s a halál okánál ugyanakkor tudóbait jelölt meg. Majorost eltemették, de nem sokára suttogni kezdtek a faluban arról, hogy az asszony maga tette el láb alól a férjét. Különböző gyanúok alapján meg is indult özvegy Majorosné ellen a bűnvádi eljárás. Majoros holttestét exhumálták és ekkor a hullarészeken igen nagy mennyiségű arzént találtak a megvizsgálat alkalmával. Majorosné felelősségre vonták, aki azonban tagadta, hogy része lett volna a férje halálának előidézésében. A nyíregyházi törvényszék fel is mentette bizonyítékok hiányában az asszonyt, de az ügyet a királyi ügyészség megfellebbezte. A múlt héten a debreceni ítélőtábla tárgyalta az ügyet, de a tárgyalást elnapolták egy másik gyilkossági per tárgyalásáig.

Virág Pálné szerelmi furfangja

Özvegy Majoros Jánosné ellen ugyanis egy másik hasonló ügy miatt is megindult a bűnvádi eljárás, mégpedig szintén gyilkosság miatt. Ennek az előzményei a következők: Alig temette el Majorosné az első férjét, amikor a következő hónapban

szemet vetett Nagy Ferenc gazdálkodóra. Levelet írt neki, amelyben felajánlotta magát. A szerelmi viszonyban összekötött Virág Pálné használta fel, aki boldog családi életet élt a feleségével, Juhász Máriával. Nagy Ferenc és Virág Pálné gyakran voltak együtt Majorosnéval

Gyilkosság arzénos teával

Majorosné ekkor, mint cserbenhagyott, csalódott szerelmes, Virág Pálné vetette ki a háliát. Ez azonban igen nehéz dolog volt. Virág felesége, Juhász Mária 33 éves élet-erős fiatalasszony volt, aki nagyon szerette a férjét. Ezzel szemben Majorosné csökönyösen ragaszkodott tervéhez, hogy elvéteji magát Virággal. Ugy gondolkodott, hogy ha másképpen nem lehet, akkor inkább elteszi láb alól Juhász Máriát. 1921 április 25-én meghívta magához a fiatalasszonyt teára és otthon egy nagy csuporból kínálta meg Juhász Máriát, aki gyanútlanul kiitta a csupor egész tartalmát. A rumos teába az erkölcstelen gondolkodású Majorosné az úgynevezett „millió-s légyapírról leitatott nagy mennyiségű arzént keverte bele. Barát-ságos beszélgetés közben Juhász Mária érezte, hogy nagyon rosszul van. Haza is ment és ágyba fektült. Négy nap múlva, április 29-én meghalt. Mint később, az exhumálás alkalmával megállapították, Virág Pálné, Juhász Mária is arzénmérgezés áldozata lett.

Álszenteskedik az arzénos gyilkos

Majorosné Virág Pálnét négy napos betegsége alatt egyszer sem látogatta meg, azonban az egyik nap hajnalán, amikor Virág Pálné még a ravatalon fektült a szobában, elment Virágékhoz. Tudta, hogy a virrasztók ilyenkor már nincsenek ott. Virág Pálné a felesége ravatala mellett sirt, mire Majorosné megismogatta a férfit és így szót hozott: — Ne busulj Palkám, leszek én a gyermekid gondviselője...

A temetésen megjelent Majorosné is és a koporsó után haladt az első sorban. A gyászmenetben ő igyekezett a legjobban sírni. A temetés után azonban hozzáfogott ravasz tervek végrehajtásához. Ekkor még nem télt el a férje halála óta kilenc hónap, amelyet mint házassági akadályt állít fel a törvény, hanem orvosi vizsgálatnak vetette magát alá és dispenzációval házasságot kötött Juhász Mária halála után huszonkilenc napra Virág Pállal.

Tizenöt évi fegyházbüntetés

Ugy látszik azonban, hogy ehhez a bűnös uton szerzett házassághoz sem volt szerencséje, mert rövid együttlét után megkezdődött Virág Pálné és köztötte a pereskedés. Ennek az lett a következménye, hogy különváltak. A különülés ideje alatt megtörtént egy alkalommal, hogy Virág Pálné elment a férje lakására, amikor Virág nem volt otthon és az udvaron levő kutha egy nagy mészöklarabot dobott. Hogy ezt milyen céllal tette, még ma sem lehet tudni. Végül is Virág Pálné megunta a rettenetes életet és 1931 május 15-én életuntságában felakasztotta magát. Ezzel a Virág-család tragédiája befejezést is nyert. A múlt év elején tudódott ki özvegy Virág Pálné mérgező keverése, aki ellen tagadása ellenére is olyan su-

tea-estélyeken, amelyeket a Nagy Ferenc lakásán rendeztek. Végül is Majorosné nyíltan megkérte Nagy Ferencet, hogy vegye törvényesen is feleségül. Nagy erre nem volt hajlandó s 1921 márciusában végképen szakított Majorosnéval.

lyos bizonyítékok és tanuvallomások merültek fel, hogy a nyíregyházi törvényszék elé került Virág Pálné Juhász Mária megmérgezése miatt. A törvényszék özvegy Virágnét gyilkosság büntetésében mondotta ki bűnösnek és tizenöt évi fegyházbüntetésre ítélte, amit úgy a királyi ügyész, mint a vádlott és védője megfellebbezett. Tegnap került a szenzációs érdekességű bűnper a debreceni ítélőtábla elé. dr. Nagy Kálmán elnöke alatt működő büntető tanács elé.

Megvizsgálják a gyilkos asszony elmeállapotát

A nyíregyházi törvényszék fogházából két fogházor kísérte Debrecenbe a vádlottat. Révetez szemü, reszketős, szinte észlelős kinézetű öregasszony. Amikor dr. Kékay Lajos és dr. Neuwirth György táblabírák az ítéletet felolvasták a

vádlott állandóan hangos közbeszólásaival tiltakozott és hiábavaló volt dr. Nagy Kálmán tanácselnök minden figyelmeztetése. Végül is, amikor kihallgatásra került a sor, hevesen kiabálta:

— Nem ismerem el, amiket rámfognak! Az az asszony nem volt nálam soha!...

Elnök: Amikor megvizsgálták a maga elmeállapotát, épelméjűnek találták?

Vádlott: Nem is hülyének.

Elnök: Volt-e viszonya valakivel a faluban?

Vádlott: Nem volt nekem senkivel szerelmem.

A kihallgatás után dr. Jeney Gábor főügyész indítványára dr. Nagy Kálmán tanácselnök kihallgatta a nyíregyházi fogház két fogházörét, akik az asszonyt most Debrecenbe kísérték, arra nézve, hogy özvegy Virág Pálné miként viselkedik a fogházban. A fogházörök elmondották, hogy a gyenge elméjű, hülye benyomást kelt mindenkinben. Amikor a férje halálával kapcsolatban vizsgálati fogság után a törvényszék felmentette és szabadlábra helyezte, háromszor ment vissza a börtönbe éjnek idején úgy, hogy végre is a rendőrség segítségét kellett igénybe venni, akik azután hazatoloncolták Tiszaeszlárra. A jelenlegi fogsága alatt éjjelente felébreszti a női osztályon levő rabtársnőit minden különösebb ok nélkül. Megteszi azt is sokszor, hogy este kimegy az illemhelyre és ott ül reggelig. Miadatek alapján a tábla elrendelte özvegy Virág Pálné elmeállapotának megvizsgálását és a tárgyalást elnapolta.

MA KALMAR PÁL

legújabb műsorával
és HARTSTEIN PETER szerzeményeivel
AZ ARANY BIKÁ ÜVEGTERMÉBEN.

Asztalrendelés 27—99 telefon.

Debrecen város a lehetőséghez képest gondoskodik a hadirokkantak elhelyezéséről

A HONSR. küldöttsége dr. Vásáry István polgármesternél

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A HONSR. debreceni csoportjának küldöttsége dr. Rugonfalvy Kiss István elnök, egyetemi rektor vezetésével tegnap délelőtt felkereste dr. Vásáry István polgármestert. Dr. R. Kiss István a hadirokkantak bizalmáról és tiszteletéről biztosította a polgármestert, majd három kérelmet terjesztett elő. Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy Debrecen város sok rokkantnak adott házhelyet, ezeknek árát azonban a rossz gazdasági viszonyok miatt nem tudják fizetni. Kérte a polgármestert, hogy e tekintetben legyen a város türelmessel. Másodszorban kérelmezte, hogy a városi állásoknál, így a népfürdőnél is elsősorban hadi gondozottak nyerjenek állást. Végül kérte, hogy a hadigondozottak részére meg szavazott ezeröttszáz pengő felét utalja ki a város.

Dr. Vásáry István polgármester válaszában kifejtette, hogy mindig szeretettel támogatja a rokkantügyet. A mai rossz viszonyok között tulajdonképpen állami kötelesség volna a hadirokkantokról való gondoskodás. Állami uton kellene megszüntetni azt a lehetetlen helyzetet,

hogy még ma is rokkant katonák kolduljanak az utcákon. Hangsúlyozta a polgármester, hogy a város annak idején a házhelyek árát olesón állapította meg. A város a befizetéseket illetően türelmessel fog lenni. A rokkantak álláshoz juttatását szeretettel pártfogolja, az elégedetlenség azonban akkor sem szűnik meg, ha minden állást rokkantakkal töltenék be. A népfürdőnél nem lehet alkalmazni rokkantakat, mint ahogy oda egészséges és nagy munkabírással rendelkező emberekre van szükség. Végül kijelentette a polgármester, hogy az ezeröttszáz pengő felét rövidesen kiutalja a város.

A küldöttség ezután Zöld József tb. polgármesterhelyettes főjegyzőnél tiszteltett, aki a hadirokkantakat szintén a legmesszebbmenő jóakaratáról biztosította.

LAKÁSÜGYBEN

a legjobb tanácsadó apróhirdetési rovatunk.

Hirek

1933. április 28. (péntek)
Prot.: Valéria. Kath.: Ker. Pál.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

„Kigyó“ Mihalovits Jenő, Piac-utca 33. „Muraközi“ Preisler Ernő, Piac-utca 72. „Sas“ Mandel József, Hatvan-utca 70. „Csillag“ Beke Barna, Ar. pát. tér 1. „Nádor“ dr. Sztankay Ába Szent Anna-u. 64. „Szt. Háromság“ Bernáth Miklós, Homokkert. „Hungaria“ Sz. Szabó Jenő, Vargakert.

Pendőrség telefonszáma 20—45.
Mentők telefonszáma 0—4.

A debreceni egyetem Földrajzi Intézete jelenti április 27-én:

Közép-Európa időjárása tovább javul. A délkelet-európai rossz időjárási terület a Fekete-Tenger északi partjára húzódott vissza s ma már csak itt okozott nagy esőzéseket. Az óceáni enyhe levegő lassan halad a kontinensen előre. Nagy, tíz millimétert meghaladó esők Angliában voltak. Hazánkban részben felhős éj mellett száraz és nappal enyhe idő uralkodott. A hajnali kétfokos fagy után a hőmérséklet Debrecenben 13, Budapesten 17 fokra emelkedett.

Időprognózis: Éjjeli fagy után holnap részben felhős éj mellett nappal a felemelkedés tovább folytatódik.

ÜNNEPÉLYEK, HANGVERSENYEK ÉS BÁLOK NAPTÁRA

Április 28-án, pénteken:

A Svetits Szövetés balett-estje este 7-kor a Csokonai-színházban.

A Ker. Nemzeti Liga ifjúsági osztályának szombati összejövetele. Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga ifjúsági alosztálya április 29-én este 8 órai kezdettel színházban (József kit. herceg-utca 16.) szokásos heti családi jellegű baráti összejövetelt tartja, melyre a tagokat és azok vendégeit ezután is meghívja és minél számosabb megjelenést kér az elnökség.

Dr. Bókay Zoltán egy. orvos-professzor és dr. Karácsony Sándor tanár előadása a MANSZ „Anvák Iskolája“-ban. Ma, pénteken délután fél 6 órai kezdettel tartja az Anvák Iskolája második előadását. Dr. Bókay Zoltán egyetemi tanár „A csecsemők helyes táplálása“ dr. Karácsony Sándor „Az anvák öntevése“ címen tartanak előadást. Tagjait és az érdeklődőket ezután szeretettel meghívja a MANSZ vezetősége. Belépődíj nincs.

X A PÁRATLAN GYÓGYFRÓ AMY AZ „IGMANDI“-BAN REJLIK. ÉV EZREDEK óta A FÖLDGYOMRÁBAN ÉRIKI!

A földbirtók gyűlése. Debrecen, Hajdu- és Bihar megyei Földbirtók Egyesülete vasárnap délelőtt 9 órakor a városháza közgyűlési termében gyűlésre hívta össze a debreceni és a tisztántúli földbirtókat. A gyűlésen Várhely József, az egyesület elnöke fogja ismertetni az általános gazdasági helyzetet és annak keretében a birtokok különleges helyzetét. Dr. Pálkay Béla, az Országos Földbirtók Egyesület elnöke ismertetni fogja a gazdasági helyzetet és a mezőgazdasági terményárak felemelésének a kérdését, kapcsolatban a haszonbirtók helyzetével. Ezenkívül tárgyalni fog még a haszonbirtók rendezésének a kérdése is. Az egyesület vezetősége ezután is kéri az érdekeltektől földbirtók minél nagyobb számú való megjelenését.

Ha május elsejére megfelelő lakást, vagy jó lakót akar apróhirdetését

kiadóhivatalunkban (Kossuth-utca 3.) adja fel.

50 fillérért három napilap

közönsége, az egész Debrecen olvassa.

A Szent László kör kulturdelutája. Az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szent László Köre április 30-án, vasárnap délután 6 órakor a kegyesrendi gimnázium dísztermében kulturdelutánt rendez a következő műsorral: Megnyitó. Tartja: Rátkó Ferenc orvostanhallgató, a Kör elnöke. Gyula diák: Apámnak mondom. Szavalja: Halassy Mariska, a Csokonai-színház művésznője. Thomas: Aria a Mignon c. operából. Hubay: Mincé turbékoltok... Énekli: K. Voith Ilonka operatársnő. Zongorán kíséri: Szabó Emil zenedei h. igazgató. Egyház és művelődés címen előadást tart dr. Karl János kegyesrendi gimnáziumi igazgató. Kacsóh: Egyveleg a János vitézből. Haendel: Largo. — Előadja a bölcsészettanhallgatók Árpád zenekara. Zárószó. Tartja dr. Baranyai Béla egyetemi ny. r. tanár, a Kör tanárelnöke.

Tíz napl elzárás horogkeresztes karszalag viselése miatt. A debreceni rendőrség mind feltűnőbb eréllyel fordul a horogkeresztesek ellen. Tegnap délután Komáromi Géza debreceni iparosember, a nemzeti szocialista párt helyiségében tartózkodott és odabent karszalagot viselt. Egy pillanatra kiment a kapu elé, ahol megállította egy asszony, aki a férje iránt érdeklődött. Komáromi Géza pár pillanatra beszélgetett az asszonnyal, de már akkorra megjelent egy detektív, aki Komáromit bekísérte a rendőrségre. Komáromi még a párhelyiség kapuja előtt le akarta húzni a karszalagot, mert tudta, hogy az után nem szabad viselni. A detektív azonban azt mondta, hogy hagyja csak a szalagot a karján. Így kísérté végig az utcán. Komáromit ma a rendőrhíró 25 pengő pénzbírságra, nemfizetés esetén 10 napi elzárásra ítélte. Komáromi fellebbezett.

A levante kultúrest a Levante Otthonban kivételesen nem vasárnap este, hanem szombaton este 8 órai kezdettel lesz megtartva a Péterfia u. 28. szám alatti Levante Otthonban. A kitűnő műsor és a lelkes műkedvelő gárda biztosítja annak, hogy a közönség — mint minden alkalommal — most is a legteljesebb mértékben jól fog szórakozni.

Tolvajlások Debrecenben. Vas-kovits Gyula géplakatos feljelentést tett a rendőrségen, hogy zsebéből ötven pengő ismeretlen tettesek klopoltak. — Hédevőry Kont János hadnagy, Hatvan-utca 6. szám alatti lakos kerékpárjáról a dinamót és a többi tartozékokat szerelték le a tolvajok. — Parti Ernő nyolcadik osztályos reál-gimnáziumi tanulótól a lakása előszobájában felakasztott álmenneti kabátját vitték el. — Medgyessy Pál nyugalmazott főmérnök, Bethlen-utca 33. szám alatti lakos hozzátartozójának sírjáról, a Péterfia-temetőből két fejfát vittek el s ugyancsak ő tett panaszt amiatt is, hogy Poroszlav-ut 38. számú szőlőjének drótkerítését 18 méter hosszúságban ellopták.

Székelési zavarok, bégörös, puffadás, gyomorszedülés, izgalmi állapotok, szívdigesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „Ferenc József“ keserűviz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosai a Ferenc József vizet egy férfiaknál, mint nőknél és gyermekknél teljes eredménnyel alkalmazták A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Az autótól megbokrosodott lovak árokba borítottak egy szekereket. Kádár Károly kőtai gazdálkodó múlt nap Debrecenbe jött, itt lakó rokonainak meglátogatására. Utközben kétlovas szekere egy sebesen hajtó autóval találkozott. A lovak az autótól megbokrosodtak és egy kilométerkönek vitték a szekereket, amely felborult. Kádár kizuhant a szekérből és testén több zúzódást szenvedett. Nagynehezen talpra állította a szekereket, majd Debrecenben behajtott a sebészeti klinikára, ahol sérüléseit bekötözték.

Térzene. A m. kir. „Boesky István“ 11. hajduvezred zenekara f. hó 30-án, vasárnap déli 12 óráról 1 óráig a városháza előtt kedvező idő esetén térzenét tart.

„Délibáb“ önborítva pengő
Csak TÓTH GYULA vasútlelőben

ANYARÖNYVI HIREK:

Eljegyzések: Posta Mihály gazdálkodó—Horog Lúdia; Kerékvártó István mechanikus—Vermes Erzsébet; Györfi József fodrászegéd—Mészáros Piroška; Szabó István villamoskalauz—Paczók Júlia; Bacsó András asztaloszegéd—Arany Júlia; Seletye János szabózegéd—Juhász Júlia; Banesi István autószerelő—Gál Erzsébet.

Születések: Horváth Mihály gazdálkodó, fia János; Mikó Balázs népművész, leány Éva; Rácz László közműves s. leány Vera; Sinay István MÁV. altiszt, fia Miklós; Szatmári Péter fm., leány Katalin.

Halálozások: Stiller László ír. 1 napos, Pocsaj, Wallisch Oszkárné Wilhelms Eleonóra r. kath. 30 éves, Nyomató-u 3; özv. Nagy Sándorné Székely Erzsébet ref. 30 éves, Kézváros-u. 23; Biró Imréné D. Varga Erzsébet ref. 35 éves, Hajdusámson; Koroknai Istvánné Eesedi Erzsébet ref. 43 éves, Balmazújváros; Rácz Vastag Júlia ref. 21 éves, Pocsaj; Greczár István ág. ev. 22 éves, György-u 14; Borsos Imre ref. 66 éves, Vendég-u. 89; Ács Júlia ref. 2 hónapos, Busi-u. 18; Vársári Róza ref. 8 hónapos, Vigkedvő Mihály-u. 13; Nagy Margit ref. 26 éves, Kaszás u. 22; Koroknai Ilona ref. 3 hónapos, Mőric-u. 8.

HURCOLKODUNK EGYRE-MÁSRA. Még kegyetlen áprilisvégi hidegek járnak, de itt is, ott is már felbukkantak a jó öreg mecklenburgi lovak s a házak előtt emeletmagasságra felrakott butorkaszatok május közeledtéről beszélnek: megkezdődött a hurcolkodás. A mai nyomorúságos világot mi sem jellemzi jobban, mint ez a tömeges költözökös. Mindenki leépit, Mindenki vándorol, odébb egy utcával. Őt szobából négy szobába, négy szobából három szobába, három szobából két kis szobába. Parkettről padlóra, Hallból előszobába. Főutcáról mellékutára. Mellékutáról külterületre. Mintha lába keine valamennyi rögnek, szegény takasbérletk szanaszét görögnek...

A debreceni egyetem
Tisza István-émlékünnepélye

A debreceni Tisza István-tudományegyetem nagy névadója, gróf Tisza István születésnapja emlékeztetőre április 29-én, szombaton délelőtt 10 órakor a központi épület diszudvarán egyetemi közgyűlést tart. Az egyetemi közgyűlés rendje: 1. Nemzeti Hírszék. Szabados Béla. Énekli a református kollégium kántus, 2. Rectorji megnyitó. 3. Dr. Varga Zsigmond egyetemi ny. r. tanár értekezést tart: Az élet mysteriuma címmel. 4. Himnusz. Énekli a református kollégiumi kántus.

A református gimnázium kardvívóbajnoksága. A református gimnázium „Tisza István“ sportkörének vívósakosztálya mint minden évben, úgy az idén is megtartja szokásos kardvívó bajnokságát. A küzdelem igen érdekesnek ígérkezik, mivel a versenyzők erősen felkészülve küzdenek a bajnoki címért. A verseny szombaton délután 3 órakor kezdődik az intézet tornacsarnokában. Belépődíj 10 és 20 fillér.

A Pesti Tőzsde 16 oldalas új száma szenzációs információkat közöl az „IVOK“ megalakulásáról, az IMI új finanszírozásáról, a részvénytársasági fizetésiállásról vonatkozó rendelkezésekről, a legújabb pénzügyi és ipari tranzakciókról. Textil, biztosítási, vas-és gépipari, vegyszeri, vidékihitelintézetek fontos és eredeti információkat közölnek.

12698—1933. VI. sz.

HIRDETMENY.

Értesítem a város gazdálkodó (földhaszonélvező, haszonbérlet) lakosait, hogy az elsőfokú közigazgatási hatóság a m. kir. Központi Statisztikai Hivatal munkatereve alapján nyilvántartási célokra f. évi május hó 1-től kezdődően a Kossuth-utca 20. sz. földszint 46. sz. hivatali helyiségében, a mezőgazdasági vetésterületekkel kapcsolatban a szőlőterületeket is összeírja.

Felhívom azért az 5 kat. hold földön, valamint nagyobb területen gazdálkodókat, hogy a vetésterületi adatok bevallásával kapcsolatban részletezve jelentsek be: az 1932—33. termelési évben ültetett szőlőterületeiket.

A tényleg beültetett szőlőterületekből milyen terület van: 1. immunis homok; 2. nem immunis egyéb talajon (szőlőiskolák és amerikai anva-iskolák telep nélkül) európai vesszővel, amerikai alanyú oltványokkal, amerikai direkttermő szőlővel, vagy csemegeszőlővel beültetve?

A szőlőiskolák és amerikai vesszőtermelő anvatelenek nagvságát s az 1932—33. gazdasági évben megtrágyázott szőlőkénegezet és pónoszlóra ellen permezett szőlőterületet.

Debrecen, 1933. április hó 24.

Polgármester.

LAPUNKAT TAMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNEL VÁSAROL

Színház Mozi

HETI MŰSOR:

Április 28., péntek este 7-kor:
Svetits Szövetség előadása.
Április 29., szombat délután 3-kor:
Fizessen nagysád. (Zóna.)
Április 29., szombat este 8-kor:
Csárdaskirálynő. (Timár Ilia felléptével.)
Április 30., vasárnap délután 3-kor:
Kadetszerelem. (Zóna.)
Április 30., vasárnap délután 6-kor:
Caramba. (Zóna.)
Április 30., vasárnap este fél 9-kor:
Csárdaskirálynő. (Timár Ilia felléptével.)
Május 1-én, hétfőn délután 3-kor:
Svetits Szövetség előadása. Este 8-kor
Iria hadnagv. (Tisztviselő-est.)
Május 2-án, kedden este 8-kor:
Mignon. (Opera.)

A színházi iroda jelentése

Ma, péntek este a Svetits Szövetség estje

Szombat délután
ZONA helyárrakkal:

a legkacagatottabb operett újdonság

Fizessen nagysád

kerül előadásra.

Szombat este:
vasárnap délutáni olesó helyárrakkal
TIMÁR ILIA felléptével

Csárdás királynő

a legszebb operett kerül színre.

VASÁRNAP 3 ELŐADÁS LESZ!

3-kor zóna: Kadetszerelem,
6-kor zóna: Caramba,
fél 9-kor olesó helyárrakkal:
Timár Ilával: Csárdaskirálynő.

KEDDEN, MÁJUS 2-ÁN:

Szabó Lujza, K. Voith Ilonka,
Laurisn Lajos, Pajor Ödön és
Komor Vilmos karnagy felléptével.

MIGNON

opera

HELYÁRAK: 220—320 FILLÉR!

Mozik műsora

VIGSZÍNHÁZ. A legújabb magyar hangosfilm. „KISÉRTETEK VONATA”, az izgalmas vígjátéka. Főszerepekben: Rökk Marika, Törzs Jenő, Beregi Oszkár, Gombaszögi, Turav (FTC).

URÁNIA. Két és félórás műsor! Két sláger. „ARSEN LUPIN” bűnügyi történet 10 felvonásban. (John Barrymore, Lionel Barrymore). „A SZERETET HYMNUSZA”, dráma 8 felvonásban. Főszerepekben: Alexander Carr.

APOLLO. Kizárólag csak felnőtteknek! 3 sláger egy műsorban. Két és fél órás előadások.

Előadások: Vig 5—7—9 óra, Apolló fél 7—9 óra, Uránia fél 5—7 és fél 10 órakor.

TESTÉDZÉS

Változatlanul áll ki a magyar csapat az osztrákok ellen

Mint ösmeretes, a szövetségi kapitány kijelölte azt a 11 játékost, akik a vasárnapi válogatott mérkőzésen az osztrákok ellen a magyar színeket képviseli. A kijelölt játékosok között több sérült is volt s így kétes volt, hogy a teljes komplett csapat állhat ki a nagy összecsapásra.

Ma azonban már az összes kijelölt játékosok egészségesek s a magyar csapat változatlanul a következő összeállításban szerepel: Szabó (Hungária), Korányi (Ferenyváros), Bíró (III. ker. FC), Barátky (Hungária), Sárosi (Ferenyváros), Lázár (Ferenyváros), Markos (Boeskovy), Cseh (Hungária), Telek (Boeskovy), Eöry (Boeskovy), Titkos (Hungária).

A mérkőzés iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg. Bécsből nem kevesebb, mint 6000 ember rándul át 2 különvonaton s mintegy 600 autóval és motoros járművel. A mérkőzésre Debrecenből is sokan utaznak fel, annál is inkább, mivel a debreceni Boeskovyból is 3 játékos (Telek,

Eöry, Markos) szerepel a nemzeti válogatottban.

A Budai „11” súlyos veresége Bodenbachban

Bodenbach, április 27.
A Budai „11” turázó csapata csütörtökön délután 5:1 (3:0) arányú vereséget szenvedett az itteni csapattól. A budai csapat sora a kapu előtt balszerencsével játszott, a mezőnyben egyenrangú ellenfél volt.

Felhívás a villanvgvári futballistákhoz. Felkértem a villanvgvár összes I. és II. csapatbeli játékosait, hogy ma, pénteken d. u. fél 4 órakor a DTE nagyerdei pályáján tréninget követően jelenjenek meg és este 7 órakor a klubhelyiségben. Piac utca 36. szám alatt a vasárnapi csapatösszeállítás végett: Polgár, Krecz, Tóth, Lengyel, Illés, Matkó II., Turánszki, Patai, Veres, Orosz, Szabó, Kiss, Paliga, Matkó I., Reszegi, Nógárdi, Gorzsás. Az intéző.

RÁDIÓ

A budapesti rádió pénteki műsora

9.15: Weidinger szalonzenekar. — Közben 9.30: Hírek. 12.00: Déli hangverseny az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: Gramofon. Közben: 12.25: Hírek. 1.00: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról, Cserhalmi Béla: Bemutató tanítás. — 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: A rádió diákfelőrája: „Róma születésnapja”. 4.00: „Apróságok Adv Endre életéből”. PetriMór előadása 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00: Gutenberg György szalonzenekara az Ostende-kávéházból Dáni Dezső ének-számaival. 6.00: „Ókori sztrók”. Révay József előadása. 6.30: Langlet Waldemárné skandináv dalokat énekel zongorán kíséri Polgár Tibor. — 7.00: Gusztáv Adolf svéd trónörökös értekezése: „Svédország és népe”. — Magyarra fordította Schiffer Iván dr. 7.30: Rácz Béla és cigányzenekara. 8.30: „Római emlékek”. Lendvay István előadása. 9.00: Stefániai Imre és Zathureczky Ede magyar szonátaestje Dohnányi Ernő dr. és Véh János zongora—hegedű szonáta. Utána, kb. 10.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Csorba Dezső és cigányzenekara a Britannia szállóból.

KÖZGAZDASÁG

Terménytözsde

A határidőpiacon sem a májusi buzánál, sem a májusi rozsnál nem volt lényegesebb eltérés. Inkább csak a júniusi buza volt lanyhább, valamint az októberi. A májusi tengeri 5 fillérrel drágult. A készáruvásáron a takarmányárpa kivételével a buza is, rozs is, zab is olesóbbodott. A buzánál 15—20 fillér volt az áresőkkenés és a lisztüzlet is lanyhább irányzatú.

A 76 kg-os buza hivatalos jegyzése Tiszai 14.05—14.20, füzai, jász. 13.35—13.50.

Határidőüzlet: Buza: május 12.98—99, június 13.20—21, október 12.05—06, Rozs: május 6.62—6.3, június 6.92—93, október 7.99—8.00, Tengeri: Május 7.00—02, július 7.40—42, augusztus 7.66.

Készáruüzlet: Buza: füzai 77 kg 14.30—14.50, 78 kg 14.50—14.65, 79 kg 14.70—14.85, 80 kg 14.85—15.00, füzai, jász 77 kg 13.50—13.65, 78 kg 13.65—13.80, 79 kg 13.80—13.95, 80 kg 13.95—14.10, fejtér., dtuli, pestv., bácskai 77 kg 13.15—13.30, 78 kg 13.30—13.45, 79 kg 13.50—13.65, 80 kg 13.60—13.80, Rozs: pestv. 6.50—6.60, tak. árpa I. 8.70—9.00, tak. árpa II. 8.60—8.70, fekv. sörárpa 10.75—12.50, egyéb sörárpa 9.75—11.00, zab I. 8.20—8.40, zab II. 8.10—8.20, füzai tengeri 6.85—6.95, egyéb tengeri 6.85—6.95, korpa 5.85—5.95.

A készáruvásáron füzai buza nem változott, egyéb buza 20, rozs 5 és zab 15 fillérrel olesóbb, tengeri nem változott, tak. árpa 10 fillérrel drágább.

Budapesti állatvásárok

A csütörtöki vágómarhavásárra felhajtottak 637 darab marhát. Árak: ökör legjobb 40—48, közép 34—39, gvenge 28—33; bika legjobb 40—46, közép 35—39, gvenge 32—34; tehén legjobb 38—42, közép 32—37, gvenge 26—30; bivaly közép 25 fillér. Az irányzat: barátságos volt. A bikák árai 2—4 fillérrel emelkedtek. A többi ár változatlan.

Minden

városban

és minden faluban
tudják hogy milyen
előnyös megszálalni

Budapestben a Bristol

Szállóban

Előzékeny kiszolgálás.
Kellemesen fűtött szoba.
Kitűnő ellátás.
Naponként és személyenként
12.-P.-ért.

A ferenyvárosi sertésvásárra felhajtottak 3920 darab sertést. Árak elősúlyban kg-ként: könnyű 78—84, közép 90—92, nehéz 92—96 fillér. Az irányzat nagyon lanyha volt.

KÖZGYŰLÉSI MEGHÍVÓ

A Gazdák Sütődéje Rt. debreceni cég 1933 május hó 10-én, szerdán délután 5 órakor a vállalat hivatalos helyiségében (Böszörményi ut 15. sz.) — másodszeri meghívással — évi rendes közgyűlést tartja, melyre a részvényeseket ezennel meghívjuk azzal, hogy ez a közgyűlés az alapszab. 14. §-a értelmében a megjelent tagok számára tekintet nélkül határozatképes lesz. A részvények a közgyűlést megelőzőleg legalább három nappal részvénytársaságunk irodájában (Böszörményi ut) teendők le.

Tárgysorozat: 1. Egy felügyelőbizottsági tag választása. 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1932. üzletéről. 3. Az 1932. évi Mérleg- és Eredmény számla megállapítása. 4. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság felmentése tárgyában. 5. Az alapszabályok módosítása. 6. Esetleges indítványok az alapszabályok vonatkozó rendelkezése értelmében.

Az 1932. évi Mérleg- és Eredmény számla a vonatkozó okmányokkal együtt a hivatalos órák alatt a részvényesek rendelkezésére áll.

Debrecen, 1933 április 28.

Az igazgatóság.

20.529—1933. aű.

HIRDETMÉNY

Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1933. évre vonatkozó földadó, házadó, ház utáni rendkívüli adópótlék és a rögzített jövedelem- és vagyonadó, valamint az ezekre vonatkozó rendkívüli pótlék kivetését tartalmazó lajstromokat 1933. április 28-án kezdődő 15 napi közzemlére tette ki. A közzemlére kivetett kivetéseket a hivatalos órák alatt az adózóra nézve illetékes kerület hivatalos helyiségében bárki megtekintheti.

Debrecen, 1933 április 24.

Városi adóhivatal

5342—933.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Elárverezek Debrecenben, Baromvásárhán, folytatva Egyvetkert u. 1. sz. alatt 1933 május hó 2-án d. e. 9 órakor 1690 pengőre becsült tehének, lovak és egyébektől álló ingóságokat. Debrecen, 1933 április 1.

Lőrincz Endre
kír. bír. vhtó.

Debrecen sz. kir. város
polgármesterétől.
ad. 28.769—1932. I.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város Dobozi, Hajnal-Szoboszlai- és Rakovszky-utcai, valamint a Boeskovy-téri kislakásából kibontott falazott takaréktűzhelyek vasalkatrései nyilvános árverésen eladásra kerülnek. Egy tűzhelykészlet áll: 1 drb. tűzhelylappól, tüzelő és hamuajtóból, rostélyból, sütőből és vízmelegítő üstből. Árverésre kerül cca 60 drb. készlet.

Az árverés f. évi május hó 2-án a város Dobozi-utcai bérháza előtt délután 10 órakor fog megtartani és a vasalkatrések a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében azonnal átadtnak.

Az árverezendő készletek a helyszínen megtekinthetők a házmasterék nélkül.

Debrecen, 1933 április 24.

Városi műszaki ügyosztály.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában.
Felelős kiadó:

Dr. PAJOR GYÖZŐ igazgató.
FRISS SÁNDOR művezető.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, három napilapban a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APROHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Levellezés

Böake
levél van a kívánt szerkesztőségben. IV. Joseph. 3739

Németajku,
de magyarul is beszélő szerény szolid nő ismerettségére vágyik harminchat éves közalkalmazott, levelet „Német nyelv” jeleire a kiadóhivatalba kér. 941

Betöltendő állás

Bejáró
szobainast vagy perfekt szobaleányt azonnal felveszek. Hegedűsné, Piac kilenc, emeleten. P34

Fiatal
kifutófiú felvétetik. Horváth, Maróthy György u. 9. 940

Reggeli
órakra takarítónőnek fiatalabb leányt keres elsőjére dr. Balogh, Kossuth 28. Jelentkezés hétfőn 3-5-ig. 936

Mindenes
leány május 1-re hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Jelentkezni délután 2-3 között. Péterfia u. 11., udvari emelet. 931

Fiatal
munkásleány azonnal felvétetik. Horváth, Maróthy György u. 9. 925

Ügyes
fiú kifutónak felvétetik. Hatvan a. 15., papíruzet. 941

Állást keresők

Ügyes,
megbízható leány főzéshez is ért, május 1-re, esetleg azonnalra, ari háztartásba bejárónőnek ajánlkozik. Érdeklődők címeit a kiadóba kéri. 805

Ingtatlan

Adómentes
új ház kétféle lakással eladó. Ára 8000 pengő. Felét, mint saját pénzem rajta hagyom egyezség szerint. Értekezni a helyszínen: Kingyeshegy u. 18. vagy Piac u. 49. sz. a nyomdában Lehotaival.

Kondor
uccán építkezési házhelyek négyszögölenként 3 pengő 50 fillérért eladók. Szent Anna 4. 913

Eladó
Szoboszlón 500 öles udvarral szép ház, 2 szoba, konyha vagy istállóval. I. tized, 47. P36

Egy
jókarban lévő családi ház, tájképek, Singer-varrógép eladó. Boldogkert, Csóka uca 3. PP35

Eladó
több adómentes kis ház telepen részletfizetéssel is. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 938

Családi
házat keresek részletre, esetleg bankteherrel is. Bővebbet Piac u. 41., házfelügyelőnél, este 6-7-ig. 10046

Üzletek

Főtéren
félüzlethehelyiség pincével olcsón kiadó. Cím a kiadóban.

Üzlethehelyiségek
azonnal, — kétszobás lakás augusztusra kiadó. Árpádtér 24. P33

Kiadó lakás

Egy
vagy két butorozott szoba kiadó. Ferenc József ut 49., II. emelet. 3744

Szoba,
konyha terrasszal, jószágtartással, félkertet vagy anélkül május elsőjére olcsón kiadó. Mészes u. 3. P30

Egy
uccai szoba, konyha május 1-re kiadó. 910

Különbejáratu
butorozott szoba egy-két személyre kiadó. Széchenyi uca 29. 3743

Butorozott
szoba kiadó Késes uca 62. sz. harmadik ajtó. 3743

Két
szoba, konyhas lakás kiadó május 1-re. Cserepes uca 10. 940

Kiadó
egy szoba, konyha kis családnak, közel a piachoz. Veres uca 13. 904

KIADÓ
Csillag u. 82. sz. családi ház. Értekezni: Ispotály u. 13. szám alatt. 851

Háromszobás
uccai lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Arany János u. 30. 906

Kétszobás,
verandás lakás, pince, 200 öf gazdasági udvar, nyárikonyha kiadó. Nap uca 10. 907

Kiadó lakások:
Ferenc József ut 34. számú házban 3-ik emeleti uccai, 2-ik és 3-ik emeleti udvari teljesen modern 4-4 szoba, hall és minden mellékhelyiségből álló lakás valamennyi központi fűtéssel és melegvízszolgáltatással, kedvező feltételek mellett kiadó.

Csinosan,
butorozott uccai szoba központi fűtéssel kiadó. Batthyány u. 17. II. em. 5. 3707

Két
szoba, konyha, speiz kiadó. Pe-reces uca 18. 853

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás május 1-től kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1721

Kiadó
2 szobás, konyhas lakás olcsó áron Mészana uca 2. szám alatt. Értekezni dr. Papp ügyvédnél, Batthyány u. 14. alatt. 791

Kiadó
modern két szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel magas földszinten Domokos Lajos uca 26. Vénkert. 636

Diszkrét
különálló különbejáratu szépen butorozott kis szoba kiadó. Pacsirta 11. 874

Orvosi
rendelőnek két szoba havi 40 P-ért kiadó. Kálvin-tér 5. 929

Diszkrét
különbejáratu uccai szoba csinosan berendezve, csak uriembernek azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 930

Kiadó
telepi házakban több egyszobás lakás. Értekezhetni: Gazdák Bankjában, Kossuth uca. 928

Kiadó
szoba, konyha, speiz. Bezerédi uca 15. Köntöskert, második járás. 943

Szoba
előszobával, Piac uccára néző, irodának kiadó. Miklós uca 1. emelet. 939

Szép
uccai szoba, előszoba, fürdőszoba, kapualatti bejárattal központban kiadó. Iskola uca 8. 937

3-4 szobás
lakások kiadók novemberre. Cím a kiadóban. 663

Butorozott
tisztá kényelmes szoba különbejárattal ellátással is kiadó. — Csapó uca 19., udvarban, jobb-ára. 1530

Féregmentes
szoba, konyha, speiz májusra kiadó. Telegi uca 18. 939

Két
egy- és kétszobás lakás kiadó. Külsővásártér 9. Értekezhetni: Papp Lászlónál, Ferenc József ut 16. sz. 936

Május
1-ére kiadó kétszobás, konyhas lakás mellékhelyiségekkel. Vörösmarty u. 32. sz. 795

Szoba,
különbejárattal csinosan butorozva olcsón kiadó. Arany János 54. földszint 2. 3728

Kiadó
telepen egy kétszobás lakás. Értekezhetni: Gazdák Bankjában, Kossuth uccán. 917

Ispotály
7. alatt 3, 2, 1 szobás lakások mellékhelyiségeivel kiadó. Szent Anna 4. 914

Kiadó
egy kis szoba butorral vagy anélkül tisztességes nőnek. Dobó uca 15. 3725

Eladás

Gyermekfürdőktád,
gyermekasztal eladó. Piac u. 49., II. 3745

Méray-motorkerékpár,
350 kbc., elsőrangú állapotban, majdnem új gumikkal, hátsó ülésel, Bosch-világítással 550 pengő készpénzért eladó. Cím: Piac 49., nyomda.

Műbutorokat
jótállással készit és raktáron tart Csapó u. 67., Bálint József. 697

Eladó
igen szép vitrin, asztal, fotel, szék. Miklós 51. Ceglédy. 3742

Prága alfa
típusu 5 üléses kitünő karban lévő kis autó eladó. Havi utadója 10 pengő. Megtekinthető Bosch service, Széchenyi uca 24. 789

Fajgalamb
tulszaporodás miatt eladó. — Apaffy uca 20. 661

Varrógép
használt és új olcsón eladó vagy kölcsön kapható Szilágyi kézimunkaüzletében. 3729

Többrendbeli
autó, motorkerékpár eladó. — Pannoni garage. Piac 42. 923

Tenyészkoza
yorschirei eladó. Ispotály u. 13. sz. 918

Harley-Davidson
oldalkocsis motorkerékpár kifogástalan állapotban eladó. — Cordatic lerakat, Piac u. 6.

Zsibárusoknak is!!!
paplanok, löszörmatracok, afrik matracok, takarók, dunyhahaj, párnahaj, lepedők eladók. Csapó 19., keresztépület. 3734

Eladó sürgösen
1 jó hűtő, Berkel-méreg, márványplád. Piac uca 66. hentesüzlet. 3735

Eladók:
garantált tisztá fehér sodronyos vaságy, sezlon, egyszerűbb csillárok, virágtartók. Cím a kiadóban. 3736

Tégla,
száraz, legjutányosabb árban bármily mennyiségben Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon 23-18. 1395

Elköltözés
miatt sürgösen nagyon olcsón eladó hálózati rádió, drótsodrony és madracok. Hajnal u. városi bérház A. I. 8. 830

Eladó
empire stílusban készült vitrin berakással. Bethlen uca 48., asztalosnál. 934

Mongol
rókaszoba és kétsütős takaréktűzhely eladó. Nyugoti uca 34. 932

Vétel

Zálogcédulát
használt férfiruhákat, használt butorokat veszek; levelezőlaphívásra házhoz megyek. Aruközvetítő, Csapó 14. 3772

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy uca 20. 656

Ikerablakot,
hármast, 120-130 magasat megvételre keresek. Ispotály u. 13. sz. 1369

Aranyért,
zálogcédulán lévő ékszerekért legmagasabb árat fizetek. Ungár Dező ékszerész, Rákosi Jenő u. 3., udvarban. 3746

Recamiert,
garantáltan tisztát megvételre keresek. Cím a kiadóban. 3736

Oktatás

Naményi
gyorsiró- és gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Allandó beiratkozás. Al-lamervényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9.

Különféle

Amerikai
hölgyfodrászat, Piac uca öt. félemelet, legolcsóbb árai: Vas-ondolálás 50 fillér, vizondolálás 50 fillér, manikűr 30 fillér, hajvágás 40 fillér, hajmosás 50 fillér. Speciális hennázás legolcsóbban. Diákoknak, egyetemi hallgatóknak árengedmény. Olcsó bérletrendszer. Tanuló-leányok felvétetnek. 3421

Minden
igénynek megfelelően a legdivatosabb fazont elsőrendű munkával mélyen leszállított árban késziti Kun József uridivat-szabó, Piac 44. 793

Kertberendezéseket,
sírok beültetését, szobanövények átültetését jutányosan vállalom. Farkas József műkertész Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Huszfűstölés
olcsón, kitogasztalanul Zöldta uca 3. szám alatt.

3 hétig
női kalapok átalakítása eredeti modellek után 98 fillér, új kalapok már 2.50-től. Aszódi Erzsébet, Bika-bérház, Vig-mozi bejárat, volt Biró-helyiség, Tanulóleány felvétetik. 1411

Vasbeton
vagy téglá sirbölt (kriptá) építést és emeletes házak tatarozását jutányos áron vállalja Kállai építőmester, K. Tóth u. 5. Költségvetés díjtalan. 3730

Költözéskor
csillárját szakszerűen átszereli, javítja, tisztítja Varga bronzműves és szerelő, Csapó u. 9. sz. 3738

Költözőkdeket
minden elfogadható árban vállal Lindentfeld, Külsővásártér 10. Telefon 3210. 10044 P

Kiadók
jutányosan nagy, száraz, tisztá pincék bármilyen raktárnak, Péterfia 8. 3740

Szerény
igényü 16 éves lehetőleg árva leány otthont találhat özvegy uriaszonnynál. Cím: Bocskay téri I. bérház, I. em. 3. 933

Keresek
idősebb nyugdíjas házaspárt lakótársnak, több lakó nincs, egy pár sertés megengedve. Bezerédi uca 15. Köntöskert, második járás. 942

50 FILLÉRERT
HÁROM NAPILAPBAN
közöljük 10 szavas apróhirdetését hétköznap, vasárnap 70 fillérért. Három napilap sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, ennél fogva a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz. Debreceni Független Ujság. Debreceni Ujság. Debreceni Polgár.